

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa D. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną w zakresie zaskarżenia postanowienia o kosztach zawartego w wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 lutego 2013 r., I ACa [...],
- 2) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania w pozostałym zakresie,
- 3) zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3600,- (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 kwietnia 2012 r., zasądzającego na rzecz powódki odszkodowanie z tytułu wydania z naruszeniem prawa decyzji odmawiającej przyznania jej poprzednikowi prawnemu własności i użytkowania gruntów objętych działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279 ze zm.). Apelacja powódki (obok kwestionowania rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania) skupiła się na ustaleniu daty, od której powinny zostać zasądzone odsetki od świadczenia odszkodowawczego. Sąd Apelacyjny podzielił w tym zakresie stanowisko Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym – wobec obliczenia odszkodowania według cen z chwili orzekania – odsetki były należne od dnia wydania orzeczenia, to jest od 26 kwietnia 2012 r.

Orzeczenie to zostało zaskarżone przez powódkę skargą kasacyjną, w której zarzuciła ona wydanie go z naruszeniem art. 363 § 2 w związku z art. 481 § 1 k.c. i art. 316 k.p.c. oraz art. 98 § 1 w związku z art. 100 k.p.c., wnosząc na tej podstawie o uchylenie go w części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz o orzeczenie o kosztach postępowania. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który w postępowaniu procesowym przysługuje wyłącznie od wyroków i postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. W konsekwencji, nie jest dopuszczalne zaskarżanie za jej pomocą postanowień w przedmiocie kosztów postępowania, co w rozpoznawanej sprawie czyni powódka. Z tego powodu wniesiona przez nią skarga podlega odrzuceniu w zakresie, w jakim odnosi się do postanowienia o kosztach

postępowania apelacyjnego, wydanego przez Sąd Apelacyjny wspólnie z zaskarżonym wyrokiem.

W pozostałym zakresie brak natomiast przesłanek, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W sprawie nie występuje zwłaszcza żadne z dwóch zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c.) wskazywanych przez skarżącą, jak również nie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt. 2 k.p.c.), na którą powołano się w treści skargi kasacyjnej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przez istotne zagadnienie prawne rozumieć należy problem z zakresu wykładni prawa o ogólnym charakterze, który nie został wyjaśniony w dotychczasowym orzecznictwie, a którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy mogłoby przyczynić się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, nie publ., z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ., z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, nie publ.).

Przesłance tej nie odpowiada problem sposobu orzeczenia o kosztach postępowania w sytuacji, w której ustalenie wysokości odszkodowania na podstawie art. 363 § 2 k.c. następuje w wysokości niższej niż określona w pozwie. Problem ten dotyczy bowiem postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania, które, jak była mowa, nie podlega kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym.

Za istotne zagadnienie prawne nie można uznać także pytania o termin, od którego powinny zostać zasądzone odsetki od świadczenia odszkodowawczego, którego wysokość ustalona została na podstawie opinii biegłego sporządzonej w toku postępowania, na pewien czas przed dniem wyrokowania. Rozstrzygnięcie, czy fakt ten może stanowić „szczególną okoliczność” w rozumieniu art. 363 § 2 k.c., ma charakter kazuistyczny, związany z okolicznościami konkretnej sprawy – a przez to jego znaczenie dla rozwoju prawa jest nikłe. Biorąc pod uwagę, że kwestia ta wymaga zawsze odniesienia się do okoliczności konkretnej sprawy, nie jest możliwe formułowanie w tym zakresie twierdzeń o bardziej uniwersalnym

charakterze. W rezultacie, odbiera to temu problemowi charakter istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c.

Za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przemawiają także wskazywane przez pozwanego różnice zdań w orzecznictwie co do terminu, od którego zasądzone powinny być odsetki od świadczenia odszkodowawczego. Należy zwrócić uwagę, że niejednolitość poglądów judykatury nie w każdym wypadku przemawiać musi za koniecznością przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W omawianym wypadku dotychczasowe stanowiska orzecznictwa – w tym Sądu Najwyższego – dostarczają licznych punktów odniesienia, pozostawiając sądom margines swobody w określaniu początkowej daty obliczania odsetek, zależnie od konkretnego układu interesów stron. Znaczące ograniczanie tej elastyczności nie wydaje się konieczne. Jednocześnie, na gruncie rozpoznawanej sprawy nie ujawniły się żadne zasadnicze wątpliwości co do sposobu wykładni przepisów o odsetkach, które wymagałby kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym zakresie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁶ § 3 i art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 98, art. 109 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]